

2011. január 19., szerda

FLEGT önkéntes partnerségi megállapodások

P7_TA(2011)0008

Az Európai Parlament 2011. január 19-i állásfoglalása a FLEGT önkéntes partnerségi megállapodásokról

(2012/C 136 E/03)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Kongói Köztársaságra vonatkozó tanácsi határozatra irányuló tervezetre (10028/2010) és a Kamerunra vonatkozó tanácsi határozatra irányuló javaslatra (12796/2010),
- tekintettel az Európai Unió és a Kongói Köztársaság közötti, az erdészeti jogszabályok végrehajtásáról, az erdészeti irányításról és a fatermékeknek az Európai Unióba irányuló kereskedelméről szóló önkéntes partnerségi megállapodásra irányuló tervezetre (FLEGT) (07636/2010),
- tekintettel az Európai Unió és Kamerun közötti, az erdészeti jogszabályok végrehajtásáról, az erdészeti irányításról és a fatermékeknek az Európai Unióba irányuló kereskedelméről szóló önkéntes partnerségi megállapodásra irányuló tervezetre (FLEGT) (13187/2010),
- tekintettel a Tanács által az Európai Unió működéséről szóló szerződés 207. cikke (3) bekezdésének első albekezdésével, 207. cikke (4) bekezdésének első albekezdésével, 218. cikke (6) bekezdése második albekezdésének a) és v) pontjával, valamint 218. cikke (7) bekezdésével összhangban előterjesztett, egyetértésre irányuló kérelemre (C7-0170/2010 és C7-0339/2010),
- tekintettel az őslakos népek jogairól szóló, az ENSZ Közgyűlés által 2007. szeptember 13-án elfogadott 61/295. sz. ENSZ-nyilatkozatra,
- tekintettel a fát és a fatermékeket piaci forgalomba bocsátó piaci szereplők kötelezettségeinek meghatározásáról szóló, 2010. október 20-i 995/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾,
- tekintettel a Cancúni megállapodásra,
- tekintettel az Európai Unió és a Kongói Köztársaság közötti ⁽²⁾, valamint az Európai Unió és a Kameruni Köztársaság ⁽³⁾ közötti, az erdészeti jogszabályok végrehajtásáról, az erdészeti irányításról és a fatermékeknek az Európai Unióba irányuló kereskedelméről szóló önkéntes partnerségi megállapodás megkötéséről szóló tanácsi határozatra irányuló tervezetekről kialakított, 2011. január 19-i álláspontjaira,
- tekintettel eljárási szabályzata 115. cikke (5) bekezdésére és 110. cikke (2) bekezdésére,

1. üdvözli a Kongói Köztársasággal és Kamerunnal kötendő önkéntes partnerségi megállapodásokat; úgy véli, hogy ezen önkéntes partnerségi megállapodások tárgyalási folyamatából helyes gyakorlatokra vonatkozó iránymutatásokat lehetne készíteni, és azokat a fakitermelő országokkal az önkéntes partnerségi megállapodások megkötése érdekében folytatott tárgyalások során mintaként lehetne felhasználni;

2. hangsúlyozza, hogy az EU és az uniós piacra trópusi fatermékeket szállító országok egyaránt felelősséggel tartoznak az illegális fakitermelés és az abból eredő kereskedelem felszámolásáért, valamint az erdészeti erőforrások globális megőrzésére és fenntartható használatára irányuló erőfeszítések fokozásáért;

3. ebben a tekintetben üdvözli az érintett felek elkötelezettségét az erdőgazdálkodás javítását és az érvényben lévő jogszabályok szükséges módosítását illetően annak érdekében, hogy biztosítani lehessen az erdészeti ágazatban folyó tevékenységek átláthatóságát, az őslakosok jogainak tiszteletben tartását és az ártalmas környezeti hatások elkerülését; üdvözli továbbá a kapacitásépítés támogatására irányuló uniós elkötelezettséget, amely magában foglalja különösen a fa és a fatermékek nyomon követhetőségének és legalitásának ellenőrzésére szolgáló rendszerek felállítását a fakitermelő országokban;

⁽¹⁾ HL L 295., 2010.11.12., 23. o.

⁽²⁾ Elfogadott szövegek, P7_TA(2011)0010.

⁽³⁾ Elfogadott szövegek, P7_TA(2011)0009.

2011. január 19., szerda

Az erdők biológiai sokfélesége, éghajlat és fenntartható fejlődés

4. emlékeztet arra, hogy az önkéntes partnerségi megállapodások célja az, hogy közös erőfeszítéssel leállítsa az illegálisan kitermelt fával és az ilyen fából készült termékekkel folytatott kereskedelmet, és világszerte hozzájáruljon az erdőirtás és az erdőpusztulás, az ezzel kapcsolatos szén-dioxid-kibocsátás és a biológiai sokféleségben bekövetkező veszteség megállításához, ugyanakkor elősegítse a fenntartható gazdasági növekedést, a fenntartható fejlődést, a fenntartható élelmiszert, valamint az őshonos és helyi lakosok tiszteletét;

5. emlékeztet arra, hogy a trópusi erdők és egyéb, biológiai sokféleségben és szénkészletekben gazdag erdők nagyfokú kitermelése nem tartható fenn, és a globális környezet rombolását eredményező további erdőpusztuláshoz és erdőkihaláshoz vezethet; rámutat az önkéntes partnerségi megállapodásokban rejlő belső ellentmondásra, amennyiben azok a jelentős területű természetes erdőkkel rendelkező országok esetében ösztönzik a fakereskedelmet, és ezzel az EU alááshatja az éghajlatváltozás elleni fellépésre, a biológiai sokféleség megőrzésére és fenntartható felhasználására, a szegénység csökkentésére és az erdőirtás megfékezésére irányuló globális célkitűzését; ezért felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy az uniós politika következetes legyen, és hogy az önkéntes partnerségi megállapodások által támogatott fellépések hatékonyan járuljanak hozzá az önkéntes partnerségi megállapodások részes felei által vállalt nemzetközi kötelezettségek teljesítéséhez; sürgeti a Bizottságot és a Tanácsot, hogy részletesen számoljanak be az önkéntes partnerségi megállapodásokba foglalandó további olyan kezdeményezésekről, amelyek célja az erdőirtás és a természetes erdők pusztulásának megfékezése, valamint védelmük előmozdítása;

6. emlékeztet arra, hogy bár az erdők azon ország kizárólagos tulajdonai, ahol elhelyezkednek, az erdei környezet az emberiség közös öröksége, és mint ilyen, védeni kell és fenn kell tartani, illetve ahol lehet, vissza kell állítani, azzal a végső céllal, hogy fenntartsuk a globális biodiverzitást és az ökoszisztémák működését, védjük az éghajlati rendszert és biztosítsuk az őslakosok és az erdőktől függő közösségek jogainak tiszteletben tartását; felhívja ezért az afrikai és harmadik országbeli partnerkormányokat, hogy dolgozzanak ki olyan földhasználati és forrásgazdálkodási terveket, amelyek teljesítik ezeket a célkitűzéseket, és jelöljék meg, hogy hol és milyen mértékű segítségre van szükségük külföldi partnereiktől és a nemzetközi szervezetektől e célok megvalósítása érdekében;

7. felhívja a Bizottságot, hogy mindezek tükrében fordítson kiemelt figyelmet annak biztosítására, hogy az önkéntes partnerségi megállapodások ne ösztönözzék az ipari fakitermelés kiterjedését érintetlen erdőterületekre, továbbá működjön együtt a Kameruni Köztársaság és a Kongói Köztársaság, illetve a jövőben önkéntes partnerségi megállapodásokat aláíró országok kormányaival a kereskedelmi célú fakitermelés a vadon élő növényekre és állatokra gyakorolt közvetlen és közvetett negatív hatásainak nyomon követése és felszámolása céljából;

Tárgyalási folyamat

8. üdvözli az önkéntes, átlátható, részvételre ösztönző, valamint egyetértésre irányuló megközelítést, amely révén a megállapodások megszülettek; javasolja, hogy ez a megközelítés váljon a más fakitermelő partnerországokkal megkötött önkéntes partnerségi megállapodások (VPA) normájává;

9. hangsúlyozza a független nemzeti civil társadalmi szervezetek, valamint a független külső megfigyelők létfontosságú szerepét a megállapodások minden érintett fél általi megfelelő végrehajtásának ellenőrzését illetően, például a nemzeti érdekelt feleknek a végrehajtási folyamat ellenőrzésére létrehozott vegyes bizottságokba történő bevonása iránti elkötelezettsége által; hangsúlyozza, hogy a civil társadalmi szervezeteket fel kell hatalmazni arra, hogy független ellenőrzést végezzenek a jogalkalmazást, valamint az erdészeti ágazat irányítási reformjainak végrehajtását illetően;

10. felkéri a Bizottságot, hogy hozzon létre egy mechanizmust, amely biztosítaná az önkéntes partnerségi megállapodásoknak a kivitelezési szakasz különböző fázisaiban történő hatékony és időszerű teljesítését, garantálva különösen a helyi érdekeltek kapacitásainak megerősítését, valamint a helyi közösségeknek és őslakos népegeknek a kivitelezési szakaszban történő közvetlen bevonását, annak érdekében, hogy az önkéntes partnerségi megállapodásokat követően bevezetendő reformok széles körben elfogadásra kerüljenek, valamint az Unióba érkező importok teljes ellenőrzésen essenek át;

FLEGT-engedélyek és jogi keretek

11. emlékeztet az erdészeti ágazatot irányító jogszabályi és szabályozási keret felülvizsgálatának szükségére annak érdekében, hogy az önkéntes partnerségi megállapodások megfeleljenek a FLEGT cselekvési terv célkitűzéseinek, továbbá, hogy végrehajtásuk révén hozzájáruljanak az önkéntes partnerségi megállapodások részes feleit kötelező környezeti és szociális megállapodásokhoz és nemzetközi egyezményekhez;

2011. január 19., szerda

12. emlékeztet arra, hogy az önkéntes partnerségi megállapodások egyik célkitűzése a társadalmi igazságosság javítása, valamint a helyi őslakos közösségek jogainak még inkább tiszteletben tartása, így tehát az átláthatóság elve és az egyenlő feltételek melletti részvétel is;

13. emlékeztet arra, hogy a jogszabályok javítására a FLEGT-engedélyek kiadását megelőzően kell sort keríteni;

A megállapodások végrehajtása és a helyi lakosság jogai közötti viszony

14. felkéri a Bizottságot, hogy bármelyik önkéntes partnerségi megállapodás hatálybalépésétől számított hat hónapon belül nyújtson be jelentést az arra irányuló intézkedésekről, hogy az érintett felek és a civil társadalom – beleértve a helyi és őslakos közösségeket – közötti, a tárgyalások keretében elindított párbeszéd a megvalósítás ideje alatt is folytatódik és fennmarad; azt a nézetet vallja, hogy ennek a jelentésnek ki kell térnie az önkéntes partnerségi megállapodások következményeinek és tényleges eredményeinek értékelésére is az EU és az aláíró országok környezetvédelemre és fenntartható fejlődésre vonatkozó nemzetközi vállalásaival összefüggésben, különös tekintettel az erőforrások és a biológiai sokféleség megőrzésére és fenntartható kezelésére;

15. felkéri a megállapodó feleket annak biztosítására, hogy a civil társadalom, a helyi lakosság és az őslakos közösségek szabadon és magabiztosan részt vegyenek az önkéntes partnerségi megállapodások alkalmazásában és végrehajtásában; azon a véleményen van, hogy a megállapodás végrehajtására irányuló közös bizottságnak biztosítania kell a civil társadalom, a helyi lakosság és az őslakos közösségek érdekeit képviselő szervezetek számára a panasztétel jogát, és amennyiben az sikertelen, biztosítsa a fellebbezés jogát;

16. felkéri a Bizottságot, hogy gondoskodjon arról, hogy az emberi jogok jelenlegi helyzetét valamennyi, az önkéntes partnerségi megállapodások szempontjából potenciális partner országokban alaposan ismerik, továbbá javasolja, hogy a Bizottság ne kössön megállapodást olyan országokkal, amelyek nem rendelkeznek az alapvető emberi és társadalmi jogok védelmét biztosító jogi kerettel; megerősíti a nyílt párbeszéd, a szólásszabadság – amely magába foglalja vallásszabadsághoz való jogot –, valamint a sajtószabadság szükségét minden, az önkéntes partnerségi megállapodások szempontjából érdekelt országban, hogy minden esetleges panaszra fény derüljön;

17. felkéri a Bizottságot rendszeres, az elért haladástól szóló jelentés készítésére és bemutatására a Parlamentnek a jelenlegi és jövőbeli önkéntes partnerségi megállapodások különböző rendelkezéseinek végrehajtásáról;

18. arra számít, hogy az elkövetkező években több, a műszaki és emberi erőforrások fejlesztésére specifikus és kiegészítő támogatást igénylő önkéntes partnerségi megállapodást írnak majd alá; kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy határozzák meg, mely alapokat fogják majd felhasználni e megállapodások tárgyalásának és végrehajtásának támogatásához;

Az Európai Parlament szerepe

19. felhívja a Bizottságot, tegyen jelentést a Parlamentnek a jelenleg futó és jövőbeli önkéntes partnerségi megállapodások tárgyalása és végrehajtása kapcsán elért előrehaladásról, továbbá tájékoztassa időben a Parlamentet a megállapodás végrehajtására irányuló közös bizottság munkájáról, a megállapodás független ellenőrének kiküldetési és ellenőrzési jelentéseiről, a megállapodás végrehajtásának értékeléséről készített jelentésekről – beleértve a megállapodás társadalmi, gazdasági és környezeti hatásainak értékeléseit –, valamint a koncessziókkal rendelkező vállalatok nevének teljes listájáról;

*

* * *

20. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint az önkéntes partnerségi megállapodások szempontjából érdekelt országok kormányainak és parlamentjeinek.